

MONA SLOTH

af Marianne Gross
udgivet i *akvarellen* 2-2012

Mange danske medlemmer vil kende Mona Sloth, da hun i de senere år har været en af de mest aktive deltagere og arrangør af workshops og kurser m.v. Når de øvrige akvarelmalere overværer hende trylle det ene smukke billede frem efter det andet, bliver hun tit spurgt om hun holder kurser, men da hun ikke synes, at hendes tid rækker til det, henviser hun altid til Anna Törnquist i Sydsverige som værende det bedste bud på at lære nogle af de anvendte teknikker. Mindst én gang ved hver workshop står en bræmme af mennesker rundt om Mona i aktion – alle ivrige efter at lure hende kunsten efter. Men det bliver jo aldrig det samme, når man hver især kommer tilbage til sin plads. Og godt for det, for vi har jo hver vores personlighed og udtryk. Teknikkerne kan vi godt dele, men resultaterne må altid blive forskellige.

Mona formår så suverænt at bevæge sig i grænsfeltet mellem realisme og abstraktion. Ingen vil vel kalde hendes billeder for naturalistiske, men man er aldrig i tvivl om, at de forestiller noget bestemt. Hun tager stort set altid udgangspunkt i et konkret motiv: noget hun ser eller har set, et foto hun har taget, en skitse hun har tegnet – men for hende skal billeder være stemningsbeskrivende frem for dokumentarisk. Det er ikke interessant, om træet "i virkeligheden" står lidt til højre eller til venstre, det er slet ikke det, det drejer sig om. "Virkeligheden" bearbejdes og tolkes, så den fremstår som et helt personligt indtryk – eller udtryk, om man vil. Dette betyder også, at hun heller ikke stræber efter at få farverne til at være naturalistiske, de skal hellere afspejle hendes personlighed. Hendes palet er bevidst forholdsvis begrænset – primært omkring jordfarverne og blålige nuancer – som regel altid med en dæmpet varm tone. Tonen i billedet er for det meste genkendeligt nordisk. Liv, opvækst, opholdssted, bopæl – det kan man åbenbart ikke løbe fra. Farverne er lagt på med sikker hånd, også selv når hun eksperimenterer og prøver nye metoder. Penslen bruges mere til at styre pigmentets vej end til som sådan at male, og hun arbejder meget vådt og flydende. Her må hun ty til sin lange erfaring for at fornemme, hvordan farverne bliver på det færdige billede. Ingen ved, om en akvarel er rigtig, førend den er helt tør, og selv garvede folk kan blive overraskede, men jo mere erfaring og kundskab man har, jo bedre er man til at spå om resultatet.

Når man ser, hvordan hun til fuldkommenhed behersker akvarelmediet synes man, at hun må have været født med en akvarelpensel i hånden; men det er ikke tilfældet, selvom hun har tegnet og malet stort set altid. Som vi har hørt så mange andre gange før, så trods et spirende talent i en ung alder, mente forældrene ikke, at kunsten ville være en sikker levevej og overtalte hende til at tage en bogholderiuddannelse (som hun dog aldrig har brugt). Hun stiftede familie tidligt og prioriterede i nogle år hjem og børn, men da de blev større begyndte hun at påtage sig freelance illustrationsopgaver, som hun kunne sidde med derhjemme. Siden kom hun på Grafisk Højskole og på andre kurser, og var så heldig at komme under vingerne hos nogle dygtige grafikere, som lærte hende en masse om grafiske teknikker. I mange år levede hun som rentegner på reklamebureau – hun har alle dage været en mesterlig tegner – men som de fleste ved, så er rentegning jo mere håndværk og produktion, hvor man udfører idéer, som er tænkt af andre, frem for skabelse af egne

værker. Sin egen kreativitet levede hun ud i andre sammenhænge, bl.a. via Grafisk Værksted i Nærum (senere Søllerød): kunstnerkollektiv, grafisk trykkeri og kursusudbyder. På dette tidspunkt var det stadig grafikken, der var hendes metier. Da hun senere begyndte at udvikle en overfølsomhed overfor nogle af de midler, der blev brugt dengang, måtte hun til sin store fortrydelse opgive grafikken - men skabertrangen var der stadig. Tove Marie Petersen, som var leder af Grafisk Værksted, brugte også noget af sin tid på at undervise, qua sin uddannelse fra Kunstakademiet og som pædagog. Mona besluttede sig for at gå på et af hendes akvarelkurser for at finde et alternativ til grafikken.

Akvarelteknikken fangede med det samme, og hun vidste, at hun var havnet på rette sted. Ret hurtigt fandt hun ind til sin specielle måde at arbejde på og til sin personlige udtryksform. Arbejdet som rentegner kræver megen tegnekunnen, og man skal være nøjeregnende med gengivelsen. Så var det skønt for hende at kunne slippe tøjlerne og have et meget friere udtryk med sin egen kunst. Jeg så nogle af hendes litografier fra dengang hun arbejdede aktivt med grafiske værker, og allerede her kan man genkende den lidt abstraherede form og levende tolkning, men den er blevet perfektioneret ved brugen af akvarel. Det er uden tvivl et medie, der passer godt til hendes personlighed og hendes måde at arbejde på.

Landskaber optager hende selvsagt meget; hun maler og skitser ude så ofte hun kan komme til det, og ellers bruger hun fotos. Altid har hun et kamera i lommen, hvis et godt motiv eller en god idé skal foreviges. Disse fotos bruger hun som støtte for hukommelsen, sjældent som deciderede forlæg. Fotografere gør hun også på halvprofessionelt plan, men disse fotos er motiver i sig selv og gøres normalt ikke til genstand for yderligere tolkning. Når vejret ikke er til længere ophold udendørs maler hun nogle gange opstillinger eller andre motiver. Men selv en samling gamle glas eller krukker kommer i Monas tolkning til at ligne et prægtigt landskab med lys og skygger, former og konturer. Kontraster er meget vigtige for hende - men også harmoni. Billedet skal føles som en helhed, men der skal være brydninger. Man skal ledes ind i billedet - og ud igen. Der må meget gerne være felter eller streger, der går på tværs af resten af motivet, men lyset må ikke lukkes inde, som hun siger. Selvom hun godt kan finde på at bruge utraditionelle teknikker såsom at ridse i fladen med skarpe genstande, trykke maling på direkte på papiret, udvaske, sprøjte eller drysse salt m.v., så vender hun altid tilbage til den grundlæggende vådt-i-vådt akvarelmethode, hvor hun prøver at holde farverne flydende så længe, at billedet er næsten færdigt på én gang. Herefter skal der helst kun laves små tilretninger og tilføjelser, ellers synes hun ikke, billedet er vellykket - men det er de heldigvis tit. Ofte kan hun finde på at klippe et mislykket billede op og bruge mindre dele af det som inspiration til nye værker - der vil altid være et godt parti eller to, som kan genbruges som stemningsbærende idé.

Da familie og job ikke længere lagde samme beslag på hendes tid, begyndte hun at bruge mange kræfter på at hjælpe andre på vej med deres akvarelmaleri som organisator og inspirator. Utallige workshops, events og maletræf er det blevet til, og hun er også en eftertragtet udstiller, som efterhånden har været vidt omkring med sine akvareller. Udstillingerne fortsætter hun selvfølgelig med, selvom hun skruer lidt ned for blusset for en tid, for hun har lovet sig selv et friår i 2012, hvor hun vil koncentrere sig om egne frembringelser og bruge mest mulig tid på at male.